

Reglement diploma VSO

UITSTROOMPROFIEL ARBEIDSMARKTGERICHT

Reglement voor diplomering van het VSO uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht.

Vanaf schooljaar 2021/2022 hebben leerlingen die onderwijs volgen op het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), recht om hun schoolloopbaan af te kunnen ronden met een schooldiploma. Met het schooldiploma kunnen de leerlingen aantonen welke ontwikkeling zij tijdens hun schoolloopbaan hebben doorgemaakt en het VSO afronden.

Het diploma geeft geen instroomrecht in het vervolgonderwijs en heeft geen civiel effect.

De wettekst luidt als volgt¹:

Artikel 14g van de Wet op expertisecentra:

- 1. De directeur reikt een schooldiploma voortgezet speciaal onderwijs uit aan de leerling die het onderwijs in het uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht verlaat, voor wie de leerplicht, bedoeld in paragraaf 2 van de Leerplichtwet 1969, is geëindigd en die naar het oordeel van de directeur in aanmerking komt voor het schooldiploma. De directeur baseert zijn oordeel op een reglement dat door het bevoegd gezag wordt vastgesteld.*
- 2. Een portfolio waarin de behaalde resultaten zijn opgenomen, maakt deel uit van het schooldiploma.*
- 3. Bij ministeriële regeling wordt een model voor het schooldiploma vastgesteld.*
- 4. De leerling die een deel van het programma heeft voltooid, de school verlaat en niet op grond van het eerste lid een school diploma ontvangt, ontvangt een verklaring.*

Het reglement richt zich op het laatste leerjaar, waarin de leerling gaat uitstromen. Het landelijk doelgroepenmodel is de onderlegger voor het onderwijs wat geboden wordt en het niveau waarop de leerling uitstroomt.

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen die onderwijs hebben gekregen op het Voortgezet Speciaal Onderwijs een diploma kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties.

Aan het 'schooldiploma uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht' worden eisen gesteld waardoor het zowel voor de leerling als de omgeving waarde verkrijgt en maatschappelijk relevant is. Deze eisen betreffen de streef- en beheersingsdoelen zoals die benoemd zijn in de kerndoelen voor het uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht in het VSO.

De wijze waarop het onderwijsleerproces wordt georganiseerd en leerlingen competenties verwerven kunnen verschillen per school. De eindtermen die worden geëxamineerd zijn echter voor alle scholen gelijk. De verworven competenties worden opgenomen in het examendossier en zijn zichtbaar in het portfolio van de leerling.

De schoolloopbaan van de leerling wordt afgesloten met een 'examengesprek'. Dit examengesprek is een afrondende bijeenkomst over het portfolio en het onderwijsleerproces. De leerling presenteert (in de meest ruime betekenis van het woord) binnen zijn mogelijkheden wat hij geleerd heeft en wat de plannen voor de toekomst zijn. Dit is in aanwezigheid van een examinerator uit de eigen school.

Aan de leerlingen die voldoen aan de voorwaarden, zoals gesteld in dit reglement, reikt de school het schooldiploma VSO uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht uit. Leerlingen die de schoolloopbaan niet afronden of niet voldoen aan de voorwaarden van het diploma, krijgen een verklaring. Hierin staat beschreven dat de leerling onderwijs heeft gevolgd op de VSO-school en aan welke leergebieden gewerkt is.

---

¹ - Wijziging van de Wet op de expertisecentra, zie [Tweede Kamer der Staten-Generaal](#);

In dit reglement zijn de gehanteerde criteria bij het al dan niet verstrekken van het 'schooldiploma vso uitstroombestemming arbeidsmarktgericht' uitgewerkt. Daarnaast zijn de samenstelling en taken van de examencommissie vermeld en wordt de bezwaarprocedure aangegeven.

Leeswijzer: Overal waar hij en/of zijn staat, wordt ook zij en/of haar of genderneutraal bedoeld.

Artikel 1. Begrippen

Bezwaarschrift:	Een bezwaarschrift (of bezwaar) is een document waarmee iemand aangeeft dat hij het niet eens is met een besluit van de examencommissie.
Competentie:	Het geheel van kennis, (vak)vaardigheden en de houding die een leerling nodig heeft voor het uitoefenen van arbeid.
Examencommissie:	De commissie die beoordeelt of een leerling wel dan niet een diploma behaald heeft.
Examendossier:	Een selectie van bewijzen opgebouwd volgens de gestelde eisen.
Examenkandidaat:	Een leerling die de opleiding voltooid heeft en examen gaat doen.
Leerlingen:	Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO hebben en ingeschreven staan met het uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht.
LOB:	Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding.
Mentor:	Specifieke begeleider vanuit de school voor de leerling.
Ouder(s):	Ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling.
Portfolio:	Een ontwikkelingsgericht dossier met bewijsstukken van de opgedane kennis, vaardigheden en ervaringen. Dit kan digitaal en/of op papier zijn.
Reglement:	Deze set van afspraken met betrekking tot het 'schooldiploma VSO uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht'.
Schoolleiding:	Leden van het managementteam van de school; voor VSO Prisma zijn dit de teamleider VSO en de directeur (V)SO.
Teamleden:	Personeelsleden van de school.
Verklaring:	Leerlingen die niet voldoen aan de gestelde eisen die beschreven staan in het reglement om het schooldiploma vso uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht te behalen, ontvangen een verklaring. In de verklaring staat vermeld wanneer een leerling stond ingeschreven in de school en aan welke leergebieden de leerling gewerkt heeft.
VSO:	Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Artikel 2. De eisen voor het behalen van een diploma

Om het 'schooldiploma VSO uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht' te behalen dient de leerling een volledig examendossier te hebben (zie artikel 4). Een leerling bouwt voortdurend aan zijn examendossier door de aanwezigheid op school en zijn ontwikkeling. Het leer- en ontwikkelproces wordt in het portfolio inzichtelijk gemaakt.

Voor het behalen van het diploma gelden de volgende eisen:

1. Voldoende onderwijsdeelname

Een leerling heeft binnen zijn mogelijkheden voldoende aan het onderwijs deelgenomen, inclusief de stages. De leerling heeft niet meer dan 5% ongeoorloofd school-/stageverzuim.

2. Het portfolio

Het portfolio bestaat uit drie onderdelen, gebaseerd op de kerndoelen voor het VSO². De leerling bepaalt zelf wat hij in het portfolio wil laten zien:

a) Praktijkvorming

De praktijkvorming vormt de kern van het 'schooldiploma VSO uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht'. Hierbij gaat het om de onderdelen:

- Beheersing van de werknemersvaardigheden (arbeidscompetenties). De werknemersvaardigheden hebben veel overlap met de sociaal-emotionele competenties waar de leerling aan werkt;
- Beheersing van de (vak)vaardigheden;
- De stages die de leerling heeft gelopen;
- Eventueel aangevuld met behaalde certificaten.

b) Kernvakken

De mate van beheersing en/of de ontwikkeling van de kernvakken:

- Het functioneringsniveau voor Taal en communicatie;
- Het functioneringsniveau voor Rekenen;
- Het functioneringsniveau voor Engels.

c) Wonen, vrije tijd en burgerschapsvorming

De leerling heeft actief deelgenomen aan de thema's op het gebied van wonen, vrije tijd en burgerschapsvorming. Dit wordt zichtbaar gemaakt door middel van de doelenbladen.

- Op het gebied van het domein 'wonen' maakt de leerling de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid inzichtelijk;
- Op het gebied van het domein 'vrije tijd' laat de leerling zien welke hobby's hij heeft en/of hoe hij de vrije tijd wil gaan inrichten;
- Op het gebied van het domein 'burgerschap' gaat het over het als een burger kunnen deelnemen aan de maatschappij en het digitaal vaardig zijn.

3. Presentatie tijdens examengesprek

Een leerling gaat op voordracht van de examencommissie op voor het examengesprek indien hij voldoet aan de eisen die gesteld zijn aan zijn aanwezigheid en de inhoud van het portfolio.

De leerling presenteert tijdens het examengesprek: "Wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik."

- De leerling presenteert zichzelf en reflecteert op zijn eigen kwaliteiten en motieven. De leerling geeft op basis van het portfolio onder andere aan wat hij wil gaan doen op het gebied van werken, hoe hij de eigen loopbaan gaat sturen en wie hij daarvoor nodig heeft vanuit het eigen netwerk.
- De presentatie en presentatievorm zijn passend binnen de mogelijkheden van de leerling, hierbij mag de leerling gebruik maken van de hulp van anderen.
- De mentor (of iemand anders van de groepsleiding) en een voor de leerling belangrijk persoon (of personen) mogen aanwezig zijn bij het examengesprek.

Het examengesprek wordt gevoerd met de examencommissie.

Artikel 3. Herkansing

Leerlingen die niet aan de eisen van artikel 2 voldoen krijgen de mogelijkheid om alsnog te laten zien dat zij voldoen aan de eisen of om een herstelopdracht te maken.

---

² - Kerndoelen VSO uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht, [zie rijksoverheid](#).

Artikel 4. Het examendossier

Het examendossier bestaat uit:

1. Persoonsgegevens, curriculum vitae, pasfoto;
2. Bewijs van voldoende onderwijs- en stagedeelname;
3. Het portfolio met daarin tenminste:
  - a. Bewijzen van praktijkvorming, (eventueel) behaalde certificaten en afrondend verslag stage;
  - b. (Onafhankelijke) toetsresultaten van Taal en communicatie, Rekenen en Engels;
  - c. Bewijzen van het werken aan de gebieden wonen, vrije tijd en burgerschap.
4. Indien er sprake is van een herkansing wordt de herkansingsopdracht opgenomen in het examendossier;
5. De schriftelijke uitslag van het examengesprek.

Artikel 5. De examencommissie van de school

1. De examencommissie van Prisma bestaat uit:
  - Een lid van het managementteam, de directeur of de teamleider VSO (voorzitter),
  - Een intern begeleider (secretaris),
  - Een leerkracht(-ondersteuner) van de leerling.
2. De examencommissie neemt op basis van het gestelde in artikel 2 een besluit over deelname aan het examengesprek.
3. De examencommissie besluit na afronding van het examengesprek op basis van het examendossier een beslissing over het uitreiken van een diploma.
  - Indien het examendossier niet compleet is besluit de examencommissie over de condities waaronder het diploma alsnog behaald kan worden. Hiervoor zal zij informatie inwinnen bij de mentor, het team, het stagebureau en de commissie van begeleiding om een beeld te vormen van de leerling. Als er sprake is van een positieve ontwikkeling en/of bijzondere omstandigheden, kan de commissie alsnog besluiten tot opgaan voor het examengesprek. Deze afweging wordt schriftelijk onderbouwd.
4. De commissie komt in mei van het schooljaar bijeen.

Artikel 6. Bezwaarmogelijkheid

1. Een leerling (of zijn ouders) kunnen bezwaar aantekenen tegen een besluit van de examencommissie van de school.
2. Het bezwaar dient binnen twee weken na het besluit van de examencommissie schriftelijk bij de directeur te worden ingediend.
3. De leerling (of zijn ouders) krijgen de mogelijkheid hun bezwaar mondeling toe te lichten.
4. Het bezwaar wordt behandeld door de leden van de Commissie voor Begeleiding die geen zitting hadden in de examencommissie. Op advies van de Commissie voor Begeleiding neemt het managementteam binnen drie werkdagen een bindend besluit over het bezwaarschrift. Dit besluit wordt schriftelijk en met redenen omkleed meegedeeld aan de leerling (en zijn ouders).

Artikel 7. Vaststelling en wijziging

1. Dit reglement is na instemming door de medezeggenschapsraad van Prisma vastgesteld door het bevoegd gezag van SCOPE scholengroep, waar Prisma onder valt, op 12 april 2022.
2. Het reglement wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Artikel 8. Publicatie

Het reglement van de school ligt ter inzage bij het management en de schooladministratie en staat op de website van de school. Het reglement wordt uitgereikt aan (de ouders van) examenkandidaten. Een samenvatting is opgenomen in de schoolgids.

Artikel 9. Slotbepaling

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, en voor zover het de gang van zaken van de examencommissie betreft, beslist de examencommissie.